

Hoofdstuk 3 - Spelling

Beoordeling onderdeel 'Een zin of enkele zinnen schrijven'

Het aspect spelling wordt niet beoordeeld.

Bron: www.cve.nl

Beoordeling onderdeel: 'Het schrijven van een korte tekst'

Het schrijven van een korte tekst wordt in elk geval beoordeeld op de aspecten 'adequatheid/begrijpelijkheid' en 'grammaticale correctheid'. Soms kunnen nog andere aspecten ter beoordeling worden toegevoegd, bijvoorbeeld spelling. Voor spelling kun je 0 of 1 punt krijgen.

Bron: www.cve.nl

Beoordeling onderdeel: 'Een middellange tekst schrijven'

Het schrijven van een middellange tekst wordt in elk geval beoordeeld op de aspecten 'adequatheid/begrijpelijkheid' en 'grammaticale correctheid'. Soms kunnen nog andere aspecten ter beoordeling worden toegevoegd, bijvoorbeeld spelling. Voor spelling kun je 0 of 1 punt krijgen.

Bron: www.cve.nl

Oefening 1 - Luisteroefening met lange en korte klank

1. buurman	2. mannen	3. merel	4. bus
5. gelopen	6. mussen	7. menen	8. stuur
9. zusje	10. gedurende	11. buren	12. ik lust
13. klussen	14. ruzie	15. dozen	16. beleven
17. derde	18. ik geef	19. lucht	20. dames

Oefening 2 - Luisteroefening met lange en korte klanken

1. Voor het eerst gaat paus Benedictus XVI vragen van televisiekijkers beantwoorden: de paus is op Goede Vrijdag, 22 april, in een programma van de Italiaanse televisie.
2. De Italiaanse krant *Corriere della Sera* schrijft dit vandaag.
3. Het optreden van de paus is niet live, maar wordt twee of drie dagen van tevoren opgenomen in het Paleis van de paus in Vaticaanstad.
4. De uitzending is 's middags rond het tijdstip waarop Jezus Christus volgens de katholieke traditie stierf.
5. Binnenkort opent de televisie een website waar televisiekijkers vragen voor de paus kunnen invullen.

Oefening 3 - Luisteroefening met enkele en dubbele consonanten

DEN HAAG - Jongeren **leven** erg ongezond. Ruim twee derde beweegt te weinig, drinkt te veel of rookt **sigaretten** of cannabis. Met name jongens en autochtonen **roken**, allochtonen bewegen over het algemeen te weinig. Dat blijkt uit maandag gepubliceerde **cijfers** van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Een op de vijf jongeren **tussen** de 15 en 25 jaar rookte in de periode 2007-2009 **dagelijks** en evenzoveel waren **zware** drinkers. De helft deed te weinig aan lichaamsbeweging.

Oefening 4 - Spelling beoordelen

1. De Filipijnse brandweer heeft in een huis in de hoofdstad Manilla vijf leeuwen en enkele andere dieren gevonden.
2. Iemand die in de straat woont had gebeld omdat een huis brandde.
3. De brandweelieden kwamen om daar de brand te blussen.
4. Ze hebben ook enkele slangen, schildpadden, honden en zeven katten in het huis gered.
5. De dieren waren opgesloten in een 15 meter lange en 4,5 meter brede ruimte.
6. De eigenaar van dieren had een vergunning voor het houden van wilde dieren op zijn boerderij buiten Manilla, maar niet voor in een appartement in de hoofdstad.
7. De man kan een jaar cel krijgen voor het illegaal houden en transporteren van wilde dieren.

Oefening 5 - Spelling enkele en dubbele consonanten

Hotelkamers (1.) zijn het afgelopen (2.) jaar gemiddeld (3.) 2 procent duurder geworden. Het is voor het eerst sinds 2007 dat de prijzen (4.) weer omhoog zijn gegaan. Omdat hotels heel lang in prijs daalden, kost een kamer (5.) nu hetzelfde als zeven (6.) jaar geleden. Dat blijkt uit de jaarlijkse Hotel Price Index (HPI) van Hotels.com, die maandag is gepubliceerd (7.).

Het Italiaanse Capri is de duurste bestemming (8.) ter wereld (9.); een hotelnacht kost daar 227 euro. Masqat, de hoofdstad van Oman, staat (10.) op de tweede plaats met een prijs van 202 euro. In New York, de populairste (11.) buitenlandse (12.) bestemming (13.) voor reizigers (14.) uit Europa, werden hotelovernachtingen (16.) 15 procent duurder (17.). Gemiddeld (18.) wordt daar 172 euro betaald. Brazilië werd na een prijsstijging (19.) van 17 procent een van de duurste landen (20.) ter wereld.

Oefening 6 - Spelling d/t in werkwoordsvormen

De Haagse Dierenbescherming heeft een website (1. openen) **geopend** waarop een automobilist kan worden (2. melden) gemeld die op het strand harder (3. rijden) **rijdt** dan is toegestaan. Via een formulier kan men te hard rijdende automobilisten met een ontheffing, zoals overheidsdiensten, strandtenthouders en leden van de reddingsbrigade, verklikken.

Op het Haagse strand zijn de afgelopen twee jaar verschillende aanrijdingen (4. gebeuren) **gebeurd** tussen motorvoertuigen en viervoeters. Meestal, de laatste jaren ging het om vijf gevallen, (5. botsen) **botste** de auto op een hond. De Dierenbescherming wil dat het zonnebadend publiek alert is en elke auto die op het strand harder dan 15 kilometer per uur rijdt, via de website (6. aangeven) **aangeeft**. 'De volgende keer is het geen hond, maar een kind,' (7. vrezen) **vreest** de Haagse Dierenbescherming. 'Te hard rijden op het strand is levensgevaarlijk.' Mensen die hardrijders hebben betrapt, wordt overigens wel (8. vragen) **gevraagd** met de mobiele telefoon een filmpje als bewijs te maken. Hiermee (9. stappen) **stapt** de Dierenbescherming dan naar de gemeente, die de automobilist de ontheffing (10. ontnemen) **ontneemt**.

Bron: Trouw, 4 april 2011

Oefening 7 - Werkwoordsvormen

1. Wat **vind** jij nu eigenlijk van de plannen om dat gebouw af te breken?
2. "Twintig jaar geleden **hield** ik erg van bungeejumpen, maar nu niet meer!"
3. **Wordt** je moeder heel boos als we vanavond niet komen?
4. Ik heb **gehoord** dat Paul iedere zaterdag 100 kilometer **fietst**.
5. Onze poes **wil** niet dat je hem **aait**.
6. In mijn jeugd **praatten** mijn ouders nooit over alles wat ze in de oorlog hadden **meegemaakt**.
7. **Raad** eens wie ik gisteren op de Dam zag lopen? Je **raadt** dat nooit!
8. Marianne heeft een jaar in Barcelona **gestudeerd** om goed Spaans te leren.
9. "Is je zus er nog niet?" "Nee, ze komt later, ze heeft de trein **gemist**."
10. **Woonde** je vroeger in het centrum van de stad?

Oefening 8 - Spelling

1. Wie zorgt er bij jullie thuis voor het eten?
Meestal kookt mijn vriend, want hij houdt erg van koken. Koken is zijn hobby.
2. Sinds wanneer zijn je broer en je schoonzus in Nederland?
Mijn broer en mijn schoonzus (Ze) wonen al drie jaar in Nederland.
3. Waar ga je heen?
Ik ga schaatsen. Iedere zaterdag doe ik dat.
4. Hebben jullie nog aan een cadeau voor Tim gedacht?
Ja hoor, daar hebben we aan gedacht! We zijn het niet vergeten!
5. Wat gaan we in de stad doen?
We gaan nieuwe kleren voor de zomer kopen.
6. Moeten we een paraplu meenemen?
Nee hoor, dat is niet nodig. Ik geloof niet dat het zal gaan regenen.

7. Waar koopt dit restaurant de wijn?
Het restaurant importeert de wijn zelf uit Italië en Frankrijk.
8. Wat deed Anne?
Ze pakte haar spullen en fietste weg.
9. Waarom moeten de studenten dit boek kopen?
De studenten (Ze) moeten dit boek kopen omdat het een helder overzicht geeft van alles wat ze moeten weten voor het examen.
10. Wie van de twee kandidaten wordt benoemd?
We hebben gekozen voor mevrouw van der Wal. Ze is de beste kandidaat.

Oefening 9 - Leestekens

De komma

De komma lijkt een beetje op Hare Majesteit koningin Beatrix: je kent haar niet maar je ziet haar werkelijk overal. In *Schrijfwijzer*, het bekende boek van Jan Renkema over het schrijven van het moderne Nederlands, neemt het deel over de komma tweeëntwintig bladzijden in beslag. Ik raad niemand aan dat te lezen. De theorie is namelijk niet erg poëtisch en daarna durf je geen zin meer te schrijven! Er is één beroepsgroep waarvan ik zeker weet dat ze dat boek nog nooit hebben opengeslagen: basisschoolleraars. Hoe is het anders te verklaren dat iedereen die ik ken de volgende regel gebruikt: "Voor het woord "en" mag je nooit een komma gebruiken". Dat hebben al die mensen niet zelf bedacht, dat is ze zo geleerd. Ik begrijp niet zo goed waarom je aan een kind niet zou kunnen uitleggen dat je in sommige gevallen wél een komma voor het woordje "en" mag zetten. Neem de volgende zin: "Tot grote woede van mijn vader bleef ik in die jaren 's nachts vaak veel te lang in de stad hangen, en dat kwam mijn spel niet ten goede". Een komma voor "en" bevordert in deze zin de leesbaarheid wel degelijk. Alleen in het geval van opsommingen waarin het woord "en" voorkomt, schrijven we doorgaans geen komma. Hoe het verder precies zit met de komma is op de website van het genootschap Onze Taal of desnoods in het boek van Renkema na te lezen, maar als meest algemene regel geldt: "Schrijf een komma waar je hem hoort!"

Oefening 10 - Komma's

1. Ik heb twee zussen. De zus die in Zwolle woont heeft twee kinderen en mijn andere zus, die in Groningen woont, heeft er drie.
opmerking: "de zus die in Zwolle woont" is een eenheid: geen komma. In "mijn andere zus, die in Zwolle woont" is de bijzin "die in Zwolle woont" extra informatie die niet noodzakelijk is; een komma plaatsen.
2. Deze brief is alleen bedoeld voor cursisten van ons instituut die volgende week examen doen.
opmerking: het deel "cursisten van ons instituut die volgende week examen doen" is een eenheid; niet scheiden door een komma.
3. Paul heeft deze baan gekregen dankzij zijn hoogste baas, die een aanbevelingsbrief heeft geschreven.
opmerking: de bijzin "die een aanbevelingsbrief heeft geschreven" is extra informatie; je gebruikt een komma.
4. We zoeken iemand die ons kan helpen bij de aanleg van onze tuin.
opmerking: het deel "iemand die ons kan helpen bij de aanleg van onze tuin" is een eenheid; niet scheiden door een komma.

5. De kans dat ik voor mijn rijexamen zal slagen is, denk ik, niet erg groot.
opmerking: “denk ik” is een klein tussenzinnetje dat tussen komma’s zet.
6. Zelfs de drie vrienden die hij in zijn leven heeft gehad, zijn niet op zijn begrafenis geweest.
opmerking: gebruik een komma om de twee werkwoorden “gehad” en “zijn” te scheiden.
7. Het laatste boek dat ze heeft geschreven is erg goed door de pers ontvangen.
opmerking: “Het laatste boek dat ze heeft geschreven” is een eenheid; niet scheiden door een komma.
8. Mijn vriendin die niet kan zwemmen, houdt er dus ook niet van naar het strand te gaan.
opmerking: de bijzin “die niet kan zwemmen” is noodzakelijk om de zin begrijpelijk te maken (als je de bijzin zou weglaten, is het woordje “dus” onbegrijpelijk); geen komma. Gebruik een komma om de twee werkwoorden “zwemmen” en “houdt” te scheiden.
9. Zijn vrouw, zijn zoon, zijn twee dochters, zijn vader en zijn moeder, allemaal stonden ze hem op Schiphol op te wachten.
opmerking: gebruik in een opsomming komma’s. Dus: “Zijn vrouw, zijn zoon, zijn twee dochters, zijn vader en zijn moeder, allemaal ...”.
10. Lieverd, als je nog bij de supermarkt komt, koop je dan een potje jam, alsjeblieft?
opmerking: plaats een komma achter de persoon die wordt aangesproken. Gebruik ook een komma om de twee werkwoorden “komt” en “koop” te scheiden en gebruik een komma vóór “alsjeblieft”.

Oefening 11 - Hoofdletters

1. Het Utrechts en het Maastrichts zijn twee compleet verschillende dialecten van het Nederlands.
opmerking: schrijf de talen en de dialecten met een hoofdletter.
2. In mijn vakantie heb ik een tocht door de Sahara gemaakt en ook een nacht in een bedoeïenenkamp geslapen.
opmerking: schrijf geografische eiggennamen met een hoofdletter: de Sahara.
3. Zijn grootste hobby is astronomie. Hij kent alle sterren, terwijl ik alleen de Grote Beer en de Poolster kan vinden.
opmerking: de Grote Beer en de Poolster zijn eiggennamen. Schrijf ze met een hoofdletter.
4. Het Tweede Kamerlid Ans de Groot is gepromoveerd op een studie over het Duitse parlement in de jaren na de Tweede-Wereldoorlog.
5. Op het internet kun je een lijst vinden van alle winnaars van de Nobelprijs voor de literatuur.
6. Neem me niet kwalijk, ik heb een cola glas gebroken. Oh, dat geeft niet, hoor, ik drink toch nooit cola.
7. Volgens mijn docent Frans is “Op zoek naar de verloren tijd” van Marcel Proust de belangrijkste roman van de twintigste eeuw.
8. Ik lees hier in de Volkskrant dat de burgemeester van Haarlem zijn kamer in het stadhuis voor tienduizend euro heeft laten verbouwen.
9. In de middeleeuwen werkten de mensen zes dagen per week. Alleen zondag was een vrije dag en natuurlijk de tientallen heiligendagen, kerst en Pasen.

10. Op eerste kerstdag heeft paus Benedictus XVI in de Sint-Pieterskerk in Rome de mis opgedragen.